

Veľkonočná nedel'a – Vigília C

*Ja nezmriem, budem žiť
a vyrozprávam skutky Pánove. (Ž 117,17)*

Veľkonočný chválospev

Zaplesaj, nebeský chór anjelov, zaplesajte, oslávení v nebi, nech zahlaholí chválospev na oslavu víťazného Krista.

Zaraduj sa, zem, zaplavená toľkým jasom, lebo svetlo večného Kráľa vymanilo Ťa z moci temnôt.

Raduj sa aj ty, Matka Cirkev, ozdobená žiarou Pánovej slávy a tento chrám nech zaznie naším jasavým spevom.

Je naozaj dôstojné a správne z hĺbky srdca a z celej duše zvelebovať neviditeľného, všemohúceho Boha Otca a ospevovať jeho jednorodeného Syna, nášho Pána Ježiša Krista.

On namiesto nás splatil večnému Otcovi dlžobu za hriech Adamov a svojou krvou zrušil výrok odsúdenia za prvotnú vinu.

Lebo slávime veľkonočné sviatky, keď bol zabitý pravý Baránok, ktorého krv posväcuje dveraje veriacich.

Toto je noc, v ktorej si našim otcom, synom Izraela, pomohol prejsť suchou nohou cez Červené more, keď si ich vyviedol z Egypta.

Toto je noc, v ktorej jas ohnivého stĺpa rozohnal temnoty hriechu.

Toto je noc, ktorá dnes na celej zemi veriacich v Krista vymaňuje z neprávosti sveta a z otroctva hriechu, vracia im Božiu milosť a vovádza ich do spoločenstva svätých.

Toto je noc, v ktorej Kristus rozlámал okovy smrti a víťazne vstal z hrobu.

Aká nesmierna je voči nám tvoja dobrota, Otče, aká nevyspytateľná je tvoja láska! Aby si vykúpil otroka, vydal si na smrť vlastného Syna! Naozaj potrebný bol hriech Adamov, ktorý zotrela smrť Kristova. Ó, šťastná vina, pre ktorú k nám prišiel taký vznešený Vykupiteľ.

Posvätné tajomstvo tejto noci premáha zlobu, zmýva viny, hriešnikom vracia nevinnosť a radosť zarmúteným.

Naozaj požehnaná noc, ktorá spája nebo so zemou a človeka s Bohom.

Preto v túto milostivú noc prijmi, presvätý Otče, našu večernú obeť chvály, ktorú ti prináša svätá Cirkev, keď rukami svojich služobníkov slávnostne ti predkladá túto veľkonočnú sviecu, pripravenú z vosku pracovitých včiel.

Preto Ťa, Otče, prosíme, nech táto svieca, zasvätená oslave tvojho mena, žiari nehasnúcim svetlom a zaháňa nočné temnoty. Prijmi ju so záľubou a jej žiara nech sa spojí so svetlom nebeských hviezd. Nech ju nájde horieť ranná zornica,

tá zornica, ktorá nikdy nezapadá: tvoj Syn Ježiš Kristus, ktorý slávne vstal z mŕtvych, osvecuje ľudstvo veľkonočným svetlom a s tebou žije a kraľuje na veky vekov. Amen.

Prvé čítanie

Kniha Genezis 1,1 – 2,2

Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Ale zem bola pustá a prázdna, tma bola nad priepasťou a duch Boží sa vznášal nad vodami.

Boh povedal: "Buď svetlo!" A bolo svetlo. Boh videl, že svetlo je dobré, a oddelil svetlo od tmy. Svetlo nazval dňom a tmou nocou.

A nastal večer a nastalo ráno, prvý deň.

Boh povedal: "Nech je obloha uprostred vôd a nech rozdeľuje vody od vôd."

Boh urobil oblohu a oddelil vody pod oblohou od vôd nad oblohou. A tak sa stalo. Oblohu nazval Boh nebom.

A nastal večer a nastalo ráno, druhý deň.

Boh povedal: "Vody, ktoré sú pod nebom, nech sa zhromaždia na jedno miesto a nech sa ukáže suchá zem!" A tak sa stalo. Boh nazval pevninu zemou a masy vôd nazval morom. A Boh videl, že je to dobré.

Boh povedal: "Zem nech vyženie zeleň; semenné rastliny a všetky druhy stromov, ktoré rodia ovocie, a v ňom nech je semeno na zemi." A tak sa stalo.

Zem vyhnala zeleň, semenné rastliny podľa svojho druhu i ovocné stromy so semenom podľa svojho druhu. A Boh videl, že je to dobré.

A nastal večer a nastalo ráno, tretí deň.

Boh povedal: "Nech sú svetlá na nebeskej oblohe a nech oddelujú deň od noci, nech sú znamením období, dní a rokov, nech svietia na nebeskej oblohe a osvetľujú zem." A tak sa stalo. Boh urobil dvoje veľkých svetiel: väčšie, žeby vládlo vo dne, a menšie, žeby vládlo v noci, a hviezdy. Umiestil ich na nebeskej oblohe, aby svietili na zem a vládli vo dne a v noci a oddeľovali svetlo od tmy.

A Boh videl, že je to dobré.

A nastal večer a nastalo ráno, štvrtý deň.

Boh povedal: "Nech sa vody hemžia množstvom živých bytostí a vtáky nech lietajú ponad zem na nebeskej oblohe." A Boh stvoril všetky druhy veľrýb a všetkých živých bytostí, ktorými sa hemžia vody, aj všetky druhy okrídlených vtákov. A Boh videl, že je to dobré. Boh ich požehnal a povedal: "Vzrastajte, rozmnožujte sa a naplňte morské vody; aj vtáky nech sa rozmnožujú na zemi."

A nastal večer a nastalo ráno, piaty deň.

Boh povedal: "Zem nech vydá živé bytosti podľa svojho druhu: všetky druhy dobytky, plazov a divej zveri." A tak sa stalo. Boh urobil všetky druhy divej zveri, všetky druhy dobytky a plazov. A Boh, videl, že je to dobré.

Boh povedal: "Urobme človeka na náš obraz, na našu podobu. Nech vládnu nad morskými rybami a nad nebeským vtáctvom, nad zverinou i nad celou zemou; i nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi."

A stvoril Boh človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.

Boh ich požehnal a povedal im: "Vzrastajte a množte sa. Naplňte zem a podmaňte si ju. Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad všetkou zverou, čo sa hýbe po zemi."

Potom Boh povedal: "Hľa, dávam vám všetky semenné rastliny na zemi a všetky stromy s ich ovocím, v ktorom je semeno, aby vám boli za pokrm. A všetkým živočíchom zeme, všetkému nebeskému vtáctvu i všetkému, čo sa hýbe po zemi a má v sebe život, dávam za pokrm všetky zelené rastliny." A tak sa stalo. A Boh videl všetko, čo urobil; a bolo to veľmi dobré.

A nastal večer a ráno, šiesty deň.

Takto boli dokončené nebo a zem i všetka ich nádhera. Siedmeho dňa Boh ukončil dielo, ktoré konal, a v siedmy deň si odpočinul po všetkých dielach, čo vytvoril.

Druhé čítanie

Kniha Genezis 22,1-18

Boh skúšal Abraháma a povedal mu: "Abrahám!" On odpovedal: "Tu som." Boh hovoril: "Vezmi svojho syna Izáka, svojho jediného syna, ktorého miluješ, choď do krajiny Moria a obetuj ho tam ako zápalnú obeť na vrchu, ktorý ti ukážem."

Abrahám vstal ešte za noci, osedlal osla, vzal so sebou dvoch sluhov a svojho syna Izáka, naštiepal dreva na zápalnú obeť a vybral sa na miesto, ktoré mu Boh označil. Keď na tretí deň Abrahám zdvihol oči, zd'áleka uzrel to miesto. Vtedy Abrahám povedal svojim sluhom: "Ostaňte tu s oslom. Ja a chlapec pôjdeme až ta, pokloníme sa a vrátíme sa k vám."

Abrahám vzal drevo na zápalnú obeť a naložil ho na svojho syna Izáka. Sám vzal do rúk oheň a nôž. A tak išli obaja spolu. Po chvíľke povedal Izák svojmu otcovi Abrahámovi: "Otče!" On odpovedal: "Čo chceš, syn môj!" "Pozri," hovorí Izák, "drevo a oheň je tu, a baránok na zápalnú obeť je kde?" Abrahám mu odvetil: "Boh si zaobstará baránka na obeť, syn môj." A vedno šli ďalej.

Keď došli na miesto, ktoré mu ukázal Boh, Abrahám postavil oltár a naukladal naň drevo, zviazal svojho syna Izáka a položil ho na oltár, na drevo. Potom vystrel ruku, vzal nôž a chcel obetovať svojho syna.

Vtedy zvolal naň z neba anjel Pána a povedal: "Abrahám, Abrahám!"

On odpovedal: "Tu som."

Anjel mu povedal: "Nevzťahuj svoju ruku na chlapca a neublíž mu! Teraz viem, že sa bojíš Boha a neodoprel si mi svojho syna, svojho jediného syna."

Abrahám zdvihol oči a uzrel barana rohami zachyteného v kroví. Išiel ho vziať a obetoval ho ako zápalnú obeť namiesto svojho syna.

Abrahám nazval toto miesto "Pán sa stará", a tak sa až podnes hovorí: "Na vrchu 'Pán sa stará'."

A anjel Pána znova zavolať z neba na Abraháma: "Na seba samého prisahám – taký je výrok Pána – Pretože si toto urobil a neodoprel si mi svojho syna, svojho jediného syna, zahrniem ťa požehnaním a rozmnožím tvoje potomstvo ako hviezdy na nebi a ako piesok na brehu mora. Tvoje potomstvo sa zmocní brán

svojich nepriateľov. A pretože si poslúchol môj hlas, v tvojom potomstve budú požehnané všetky národy zeme."

Tretie čítanie

Knihá Exodus 14,15 – 15,1

Pán povedal Mojžišovi: "Čo voláš ku mne? Povedz Izraelitom, aby sa pohli. Ty zdvihni svoju palicu a vystri ruku nad more a rozdeľ ho, aby Izraeliti mohli prejsť stredom mora ako po súši. A ja zatvrdím srdce Egypťanov, pôjdu za vami, a na faraónovi, na celom jeho vojsku, na jeho vozoch a na jeho jazdcoch ukážem svoju slávu. Egypťania spoznajú, že ja som Pán, keď ukážem svoju slávu na faraónovi, na jeho vozoch a jazdcoch."

Boží anjel, ktorý predchádzal izraelské voje, sa zdvihol a prešiel za ne. Aj oblačný stĺp zmenil svoje miesto spopred nich za ne. Postavil sa medzi egypťský tábor a izraelský tábor. Oblak bol na jednej strane temný, na druhej osvetľoval noc, a tak sa celú noc nemohli jedni k druhým priblížiť.

Mojžiš vystrel ruku nad more. Pán celú noc prudkým východným vetrom rozháňal more a vysušil ho. Voda sa rozdelila a Izraeliti šli stredom mora po suchu, kým voda stála ako múr po ich pravici a ľavici.

Egypťania ich prenasledovali. Všetky faraónove kone, vozy a jazdci sa pustili za nimi doprostred mora.

Ale v čase ranného bdenia sa Pán pozrel z ohnivého a oblačného stĺpa na Egypťanov a uviedol ich do zmätku. Hamoval kolesá na ich vozoch a len ťažko mohli napredovať. Vtedy povedali Egypťania: "Utekajme pred Izraelitmi, lebo Pán za nich bojuje proti Egypťanom!"

A Pán povedal Mojžišovi: "Vystri ruku nad more, aby sa vody vrátili na Egypťanov, na ich vozy a jazdcov." Mojžiš vystrel ruku nad more, more sa nad ráno vrátilo na svoje pôvodné miesto a utekajúci Egypťania bežali oproti nemu. Tak ich Pán strhol doprostred mora. Vody sa vrátili a pokryli vozy i jazdcov celého faraónovho vojska, ktoré sa za Izraelitmi pustilo do mora. Ani jeden z nich neostal.

No Izraeliti prešli stredom mora po suchu a voda stála ako múr po ich pravici a ľavici.

Takto Pán v tento deň vyslobodil Izraela z rúk Egypťanov. Izrael videl mŕtvych Egypťanov na morskom brehu.

Keď Izrael videl, akou mocou Pán konal proti Egypťanom, ľud sa bál Pána. A uverili Pánovi i jeho služobníkovi Mojžišovi.

Vtedy Mojžiš a synovia Izraela zaspievali Pánovi túto pieseň: Chcem spievať Pánovi, lebo sa preslávil. Koňa i jazdca zmietol do mora.

Štvrté čítanie

Kniha proroka Izaiáša 54,5-14

Tvoj Stvoriteľ je твоjím ženíchom, "Pán zástupov" je jeho meno. Svätý Izraela je tvoj Vykupiteľ, "Bohom celej zeme" sa nazýva.

Veď Pán ťa povolal ako ženu opustenú a duchom sklesnutú, ako odvrhnutú ženu svojej mladosti, hovorí tvoj Boh. Na krátku chvíľu som ťa opustil, no s veľkou láskou si ťa pritiahnem. V návale hnevu skryl som nakrátko svoju tvár pred tebou, no večným milosrdenstvom som sa nad tebou zmiloval, hovorí tvoj vykupiteľ, Pán.

Je mi ako za dní Noema: keď som prisahal, že Noemove vody viac nezaplavia zem. Aj teraz prisahám, že sa už nebudem hnevať na teba, ani ťa viac karhať nebudem. Vrchy sa pohnú a kopce sa budú triasť, no moje milosrdenstvo neodstúpi od teba, moja zmluva pokoja sa neotrasie, hovorí Pán, ktorý sa zmilúva nad tebou.

Úbohá, vetrom zmietaná, bez akejkoľvek potechy, hľa, ja položím tvoje kamene na malachit a tvoje základy na začíry, cimburie urobím z rubínu, tvoje brány budú z krištáľu a múry zo vzácnych kameňov.

Všetkých tvojich synov bude učiť Pán, vo veľkom šťastí budú žiť tvoji synovia. Základy budeš mať na spravodlivosti. Budeš ďaleko od utláčania, preto sa nemusíš báť, ďaleko od strachu, lebo sa k tebe nepriblíži.

Piate čítanie

Kniha proroka Izaiáša 55,1-11

Toto hovorí Pán: "Podťe k vodám všetci, čo ste smädní, nech príde aj ten, čo nemá peniaze. Kupujte chlieb a jedzte. Podťe, kupujte bez striebra, víno a mlieko bez platenia.

Prečo platíte striebrom za to, čo nie je chlieb, a driete za to, čo nesýti? Počúvajte mňa a budete jesť dobroty a budete sa kochať v jedlách vybraných. Napnite sluch a podťe ku mne, počúvajte a budete žiť. Uzavriem s vami večnú zmluvu, verný láske, ktorou som miloval Dávida. Hľa, ustanovil som ho za svedka pre ľudí, za knieža a vládcu národov.

Budeš volať národ, ktorý nepoznáš; národy, ktoré ťa nepoznali, pribehnú k tebe kvôli Pánovi, tvojmu Bohu, a kvôli Svätému Izraela, lebo ťa oslávil.

Hľadajte Pána, kým ho možno nájsť, volajte ho, kým je nablízku. Nech opustí bezbožný svoju cestu a zločinec nech zmení svoje zmýšľanie, nech sa vráti k Pánovi a on sa nad ním zmiluje, k nášmu Bohu, pretože veľkodušne odpúšťa. Lebo moje myšlienky nie sú vaše myšlienky a vaše cesty nie sú mojimi cestami, hovorí Pán. Lebo ako vysoko je nebo nad zemou, tak vysoko sú moje cesty nad vašimi cestami a moje myšlienky nad vašimi myšlienkami.

A ako z neba padá dážď a sneh a nevracia sa späť, lež napojí zem a zúrodní ju, aby z nej klíčilo, aby obdarovala rozsievača semenom a dala chlieb hladnému, tak bude so slovom, ktoré vychádza z mojich úst: nevráti sa ku mne naprázdno, ale vykoná všetko, čo chcem, a vydarí sa jeho poslanie."

Šieste čítanie

Kniha proroka Barucha 3,9-15.32 – 4,4

Počuj, Izrael, príkazy života, napni sluch a nauč sa múdrosti! Prečo, Izrael, prečo si v nepriateľskej krajine? Prečo si ostarol v zemi cudzej? Prečo si poškrvnený mŕtvymi a prirátaný k tým, čo klesli do hrobu?

Opustil si prameň múdrosti. Keby si bol kráčal po Božej ceste, bol by si býval navždy v pokoji.

Nauč sa, kde je múdrosť, kde je sila, kde je rozumnosť. Vtedy pochopíš aj to, kde je dlhý vek a život, kde je svetlo pre oči a pokoj.

Kto našiel bydlisko múdrosti, a kto vnikol do jej pokladníc? Pozná ju len ten, čo všetko vie, odkryl ju svojím rozumom. Ten, čo navždy zem pripravil a naplnil ju zvieratami. Ten, čo vysiela svetlo, a ono ide, zavolá ho, a ono s chvením poslúcha.

Hviezdy svietia na svojich miestach a tešia sa. On ich zavolá a odpovedia: "Tu sme," a s radosťou svietia svojmu Stvoriteľovi.

Toto je náš Boh a nikto sa mu nemôže prirovnať. On odkryl všetky cesty múdrosti a dal ju svojmu sluhovi Jakubovi a svojmu miláčikovi Izraelovi. Potom sa múdrosť zjavila na zemi a žila s ľuďmi.

Ona je knihou Božích príkazov a zákona, ktorý trvá naveky. Život nájdú všetci, čo sa jej držia, ale tí, čo ju opustia, padnú do smrti.

Obráť sa, Jakub, a drž sa jej, kráčaj k žiare jej svetla! Neprepusť svoju slávu druhému, svoju dôstojnosť národu cudziemu.

Blažení sme my, Izrael, lebo poznáme, čo sa páči Bohu.

Siedme čítanie

Kniha proroka Ezechiela 36,16-17a.18-28

Pán prehovoril ku mne takto: "Syn človeka, Izraelov dom býval na svojej pôde a poškrvnil ju svojím správaním a svojimi skutkami. Preto som na nich vylial svoj hnev: pre krv, ktorú vylievali po zemi, a poškrvnili ju svojimi modlami. Roztrúsil som ich medzi národy a rozptýlení sú po krajinách. Podľa ich správania a podľa ich skutkov som ich odsúdil.

Išli medzi národy a všade, kam sa dostali, zhanobili moje sväté meno, lebo sa o nich vravelo: 'Toto je Pánov ľud a musel vyjsť zo svojej krajiny.'

A mne záleží na mojom svätom mene, ktoré zhanobil dom Izraela medzi národmi, ku ktorým prišli.

Preto povedz Izraelovmu domu: Toto hovorí Pán Boh: Nie kvôli vám budem konať, dom Izraela, ale z úcty k svojmu svätému menu, ktoré ste hanobili medzi národmi, ku ktorým ste prišli.

Posvätím svoje veľké meno, zneuctené medzi národmi, ktoré ste uprostred nich hanobili. A národy spoznajú, že ja som Pán, keď na vás pred ich očami ukážem, že som svätý – hovorí Pán Boh.

Vežmem vás totiž spomedzi národov, zhromaždím vás zo všetkých krajín a zavediem vás do vlastnej krajiny. Potom vylejem na vás čistú vodu a budete očistení od všetkej špiny. Od všetkých vašich modiel vás očistím. Dám vám srdce nové a vložím do vás nového ducha. Odstránim z vášho tela srdce kamenné a dám vám srdce z mäsa. Vložím do vás svojho ducha a spôsobím, že budete kráčať podľa mojich príkazov, že budete zachovávať a plniť moje výroky. Budete bývať v zemi, ktorú som dal vašim otcom, budete mojím ľuďom a ja budem vaším Bohom."

Epištola

List Rimanom 6,3-11

Bratia a sestry, všetci, čo sme pokrstení v Kristovi Ježišovi, v jeho smrti sme pokrstení. Teda krstom v jeho smrti sme boli spolu s ním pochovaní, aby sme aj my, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, žili novým životom. Lebo ak sme s ním zrástli podobnosťou v jeho smrti, budeme mu podobní aj v zmŕtvychvstaní.

Veď vieme, že starý človek v nás bol spolu s ním ukrižovaný, aby bola zničená hriešna prirodzenosť, aby sme viac neotročili hriechu. Lebo kto zomrel, je oslobodený od hriechu.

A veríme, že keď sme zomreli s Kristom, spolu s ním budeme aj žiť. Vieme, že Kristus, vzkriesený z mŕtvych, už viac neumiera; smrť nad ním už nepanuje. Lebo keď zomrel, raz navždy zomrel hriechu, ale keď žije, žije Bohu. Tak aj vy súďte o sebe, že ste mŕtvi hriechu, a žijete Bohu v Kristovi Ježišovi.

Evanjelium

Lukáš 24,1-12

V prvý deň po sobote hneď na úsvite prišli k hrobu ženy s voňavými olejmi, čo si pripravili. Kameň našli odvalený od hrobu, vošli dnu, ale telo Pána Ježiša nenašli.

Kým stáli v rozpakoch, zastali vedľa nich dvaja mužovia v lesklom rúchu. A pretože sa báli a sklonili tvár k zemi, mužovia im povedali: "Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu. Vstal z mŕtvych. Spomeňte si, ako vám povedal, keď bol ešte v Galilei: 'Syn človeka musí byť vydaný do rúk hriešnikov a ukrižovaný, ale tretieho dňa vstane z mŕtvych.'"

I rozpamätali sa na jeho slová, vrátili sa od hrobu a všetko zvestovali Jedenástim i všetkým ostatným. Boli to Mária Magdaléna, Ján a Mária, Jakubova matka; aj ostatné, čo boli s nimi, rozprávali to apoštolom.

Ale tým sa tieto slová zdali ako blúznenie a neverili im.

Peter však vstal a bežal k hrobu. Keď sa naklonil, videl tam iba plachty; a vrátil sa domov, udivený nad tým, čo sa stalo.

Veľká noc – obnoviť sa, stať sa novým

Kto vydrží hlboké ticho hrobu Bielej soboty, bude môcť intenzívnejšie prežiť aj Veľkú noc. Veľká noc je oslavou víťazstva nad smrťou, víťazstvom života. To, že Kristus porazil smrť znamená tiež, že život v nás je silnejší ako smrť. Skutočný život už nemôže byť zmarený.

Vigília Veľkej noci začína ešte raz tmou – obraz vlastnej temnoty, tmy života. A potom uprostred tejto tmy, temnoty noci a vlastného srdca zapáli sa svetlo, ktoré chce preniknúť do každúčkého kúta našich srdc, ktoré chce ožiarit všetku tú temnotu a to mŕtve v nás, všetky naše strachy a prázdnotu. V obrazoch plnej sily a života ospevuje Veľkonočný chválospev to, čo znamená toto svetlo, a čo chce v nás urobiť v túto noc.

Vo svetle veľkonočnej sviece sú nám priblížené celé dejiny sveta a vykúpenie ľudstva, ktoré zároveň predstavujú dejiny nášho sveta a naše osobné vykúpenie. Počujeme o Bohu, ktorý z ničoho stvoril život, a ktorý ho môže vytvoriť v každom jednom z nás. Čítame o odchode z krajiny otroctva a prechode cez Červené more, v ktorom zostávajú zbrane, ktorými sa tak často bránime, pancier, brnenie, ktorými sa obklopujeme, "chránime". My však môžeme bez toho všetkého žiť a kráčať ďalej. Počúvame, ako sa Boh rôznym spôsobom vždy usiluje o svoj národ, pomáha mu a privádza ho zas a zas späť do života – tak, ako to Boh robí s každým z nás.

Po 40 dňoch napokon opäť zaznie aleluja. Spevom môže preniknúť toto vzkriesenie z mysle až do srdca a tak sa nechať týmto všetkým celkom naplniť. Sme pozvaní k tomu, že môžeme vnímať vzkrieseného Ježiša medzi nami a v každom z nás. Hrob je otvorený, prázdny, Kristus vstal zmŕtvych. Vstáva s každým z nás, opúšťa s nami naše hroby. Môže pučať, rásť niečo nové. V Eucharistii jeme a pijeme nový život vzkriesenia, ktorý preniká do nás. A jej spoločným slávením dosvedčujeme, že nás zakaždým spája so zmŕtvychvstalým Kristom.

Príroda nám môže ukázať Veľkú noc práve v kvitnúcom, obnovujúcom sa stvorení. Príroda je pre nás symbolom Božieho pôsobenia v nás. Život, ktorým žije príroda na jar, na jeseň opäť zomiera. V novom prebúdzaní sa však ukrýva prisľúbenie života, ktorý nikdy nezanikne, prisľúbenie večnej Veľkej noci.

(A. Grün/M. Reepen, "Heilendes Kirchenjahr")

*"Vzkriesený Kristus nesie v sebe nové ľudstvo:
posledné nádherné Božie 'áno' novému človeku.
Ľudstvo žije síce ešte v starom,
ale má ho už za sebou,
žije síce ešte vo svete smrti,
ale už je mimo nej,
žije síce vo svete hriechu,
ale hriech už nemá nad ním moc.
Noc ešte neprešla, noc ešte trvá,
ale začína už nový deň." (D. Bonhoeffer)*